

ZARZĄDZENIE nr 16/2023
Dyrektora Biebrzańskiego Parku Narodowego
z dnia 28 kwietnia 2023 r.

w sprawie przeciwdziałania pożarom na terenie Biebrzańskiego Parku Narodowego

Na podstawie przepisów art. 8e ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2022 r., poz. 916 j.t. ze zm.) zarządzam co następuje:

§ 1

1. Podstawowe sposoby postępowania na wypadek pożaru jak i przeciwdziałania powstawaniu pożarów reguluje dokument „Sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru dla BbPN”, zwany dalej „Sposobami”.
2. Sposoby są aktualizowane i zatwierdzane przez właściwych miejscowo komendantów jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej do dnia 1 marca każdego roku.
3. Pracownicy komórek organizacyjnych Biebrzańskiego Parku Narodowego, zwanego dalej „Parkiem”: Działu Ochrony Przyrody [NOP], Straży Parku [NR], Działu Administracyjno-Gospodarczego [NA], Działu Edukacji [NE], Działu Udostępniania [NU] mają obowiązek zapoznania się i bezwzględnego stosowania się do wytycznych i instrukcji zamieszczonych w Sposobach, co potwierdzają własnoręcznym podpisem na liście znajdującej się w posiadaniu Kierownika Działu Ochrony Przyrody [NOP].
4. Obowiązkiem pracowników Parku jest przypominanie odwiedzającym turystom o istniejącym zagrożeniu pożarowym i egzekwowanie zachowań zapewniających bezpieczeństwo przeciwpożarowe.
5. Każdy konserwator obwodu ochronnego jest zobowiązany do posiadania kompletu aktualnych materiałów i dokumentów dotyczących ochrony przeciwpożarowej nadzorowanego obszaru oraz kompletu zapasowych kluczy do obiektów BbPN, znajdujących się na nadzorowanym terenie i pojazdów BbPN będących w dyspozycji pracowników obwodu ochronnego.
6. W przypadku powstania pożaru wszyscy pracownicy zobowiązani są do podjęcia działań w celu jego likwidacji tj. wezwać straż pożarną, zaalarmować niezwłocznie osoby przebywające w strefie zagrożenia, zaalarmować o pożarze przełożonych.
7. Pracownicy Parku nie wkraczają w kompetencje służb ratowniczych, lecz wspierają je stosownie do ich potrzeb i swoich możliwości.

§ 2

Osobą odpowiedzialną w przypadku działań ratowniczych za zarządzanie zasobami Parku jest Dyrektor BbPN – zwany dalej „Dyrektorem”.

§ 3

Osobą odpowiedzialną w przypadku działań ratowniczych za udostępnianie zasobów Parku, niezbędnych do prowadzenia działań ratowniczych jest Kierownik Działu Ochrony Przyrody [NOP].

§ 4

1. W przypadku działań ratowniczych osobami odpowiedzialnymi za koordynację współpracy, tj. przekazanie jednostkom straży pożarnej informacji niezbędnych podczas

akcji ratowniczej są pełnomocnicy Dyrektora – inspektorzy ochrony przeciwpożarowej BbPN lub też inne osoby wyznaczone przez Dyrektora.

2. Zadania i obowiązki pełnomocnika Dyrektora ustalone są w Załączniku nr 1 do niniejszego Zarządzenia pn. „Zadania pełnomocnika Dyrektora Biebrzańskiego Parku Narodowego”.
3. Wszyscy pracownicy Parku, podczas akcji ratowniczej, mają obowiązek zastosować się do poleceń wydawanych przez pełnomocników Dyrektora – inspektorów ochrony przeciwpożarowej.

§ 5

1. Odpowiedzialność za przygotowanie przeciwpożarowe obwodów ochronnych, tj.: sprawność powierzonego sprzętu gaśniczego, technicznego, oznakowanie i przejezdność dojazdów pożarowych, punktów czerpania wody, zapewnienie właściwego stanu technicznego baz sprzętu oraz przeszkolenie podległych pracowników z zadań i obowiązków w zakresie zapobiegania pożarom oraz ich gaszenia ponoszą właściwi miejscowo konserwatorzy obwodów ochronnych.
2. Przeszkolenie pracowników z zadań i obowiązków w zakresie zapobiegania pożarom oraz ich gaszenia organizują inspektorzy ochrony przeciwpożarowej BbPN wspólnie z konserwatorami obwodów ochronnych.
3. Kalendarz zadań pełnomocników Dyrektora z zakresu ochrony przeciwpożarowej zawiera załącznik nr 2 do niniejszego Zarządzenia.
4. Za gotowość Punktu Alarmowo Dyspozycyjnego w Goniądzu do pełnienia swojej funkcji odpowiada Kierownik Działu Ochrony Przyrody [NOP].
5. Zakres zadań Dyspozytora PAD określony jest w załączniku nr 3 do niniejszego Zarządzenia.
6. Dyspozytor PAD raportuje pracę zgodnie z załącznikiem nr 4 do niniejszego Zarządzenia.

§ 6

Pracowników terenowych w obwodach ochronnych obowiązuje codzienne śledzenie stopni zagrożenia pożarowego ogłaszanych o godz. 9:00 i 13:00, każdego roku w okresie od 1 IV do 30 IX przez Punkt Alarmowo Dyspozycyjny w Goniądzu.

§ 7

1. W okresach zagrożenia pożarowego w związku z koniecznością dozoru terenu, prewencji pożarowej, dozoru pożarysk Dyrektor może wprowadzić pismem okólnym zmiany organizacji pracy komórek organizacyjnych Parku.
2. Zadania ochronne w zależności od stopnia zagrożenia pożarowego lasu określone są w Załączniku nr 5 do niniejszego Zarządzenia.
3. Zadania z zakresu dozoru i prewencji pożarowej oraz instrukcja postępowania na wypadek pożaru zostały określone w Załączniku nr 6 „Zadania podczas służby dozoru i prewencji pożarowej”.

§ 8

1. W przypadku pożarów dużych i katastrofalnych Dyrektor może powołać Zespół Zarządzania Kryzysowego.

2. W skład Zespołu Zarządzania Kryzysowego wchodzi kierownicy komórek organizacyjnych lub osoby przez nich wskazane, pełnomocnicy – inspektorzy ochrony przeciwpożarowej.
3. Zadaniem Zespołu Zarządzania Kryzysowego jest monitorowanie, prognozowanie i analizowanie sytuacji oraz koordynowanie przedsięwzięć w ramach reagowania kryzysowego we współdziałaniu z jednostkami Państwowej Straży Pożarnej i innymi jednostkami ratowniczymi.
4. Zespół Zarządzania Kryzysowego postępuje zgodnie z opracowanymi procedurami w Planie Zarządzania Kryzysowego.
5. Dyrektor może zarządzić pracę Zespołu Zarządzania Kryzysowego w systemie całodobowym.
6. Po ugaszeniu pożarów dużych i katastrofalnych Dyrektor powołuje komisję do analizy pożaru.
7. Komisja dokonuje analizy pożaru zgodnie z Załącznikiem 7 do niniejszego Zarządzenia.

§ 9

1. Do dnia 31 stycznia każdego roku Kierownik Działu Administracyjno - Gospodarczego [NA] sporządza i przekazuje Dyrektorowi:
 - a) Listę pojazdów BbPN – zgodnie z Załącznikiem nr 8, pn. „Lista pojazdów BbPN”,
 - b) Listę urządzeń i sprzętu, w tym do pojazdów BbPN – zgodnie z Załącznikiem nr 9, pn. „Lista urządzeń i sprzętu BbPN”,
 - c) Listę obiektów kubaturowych z wyszczególnieniem ich lokalizacji oraz numerów pomieszczeń przewidzianych do przechowywania sprzętu, zapasów wody, zapasów prowiantu suchego, zapasów żywności, środków higieny osobistej, miejsc noclegowych – zgodnie z Załącznikiem nr 10, pn. Zaplecze techniczno – organizacyjne.
2. Do dnia 31 stycznia każdego roku Kierownik Sekcji ds. Pracowniczych i Organizacyjnych [NZ] sporządza i przekazuje Dyrektorowi listę osób posiadających specjalistyczne uprawnienia do obsługi pojazdów, urządzeń i maszyn – zgodnie z Załącznikiem nr 11 Lista osób posiadających specjalistyczne uprawnienia do obsługi pojazdów, urządzeń i maszyn.
3. Komplet załączników od 8 do 11 musi być w posiadaniu: Dyrektora i jego zastępców, kierownika Działu Ochrony Przyrody [NOP] i pełnomocników Dyrektora – inspektorów ochrony przeciwpożarowej.

§ 10

1. W okresie od 1 marca do 31 października samochody służbowe i ciągniki służbowe po pracy i w dni wolne od pracy muszą być zatankowane, a kluczyki dostępne.
2. W czasie podwyższonego zagrożenia pożarowego urządzenia, sprzęt i peryferia po pracy i w dni wolne od pracy muszą być przygotowane do natychmiastowej eksploatacji a kluczyki dostępne.
3. Za klucze zapasowe do obiektów BbPN w Osowcu Twierdzy i Goniądzu oraz pojazdów BbPN, mających wyznaczone miejsce parkingowe w Osowcu Twierdzy lub Goniądzu, odpowiada Kierownik Działu Administracyjno - Gospodarczego.

§ 11

1. Inspektorzy ochrony przeciwpożarowej prowadzą ewidencję pożarów i ich analizę oraz przyjmują analizę przyrodniczą z Działu Monitoringu Przyrodniczego i Planowania.

2. Ewidencję pożaru sporządza konserwator obwodu ochronnego, na terenie którego powstał pożar, zgodnie z Załącznikiem nr 12 pn. „Arkusze ewidencji pożaru” i niezwłocznie po ugaszeniu pożaru przekazuje go inspektorowi ochrony przeciwpożarowej w Dziale Ochrony Przyrody [NOP].
3. Inspektorzy ochrony przeciwpożarowej, zgodnie z Załącznikiem nr 12 pn. „Arkusze Ewidencji Pożaru” najpóźniej do dnia 31 grudnia każdego roku sporządzają roczne zestawienie powstawania pożarów.
4. Inspektorzy ochrony przeciwpożarowej w wypadku powstania pożaru mają prawny obowiązek powiadomić o tym zdarzeniu organy ścigania oraz podjąć określone działania zabezpieczające dowody przestępstwa. Obowiązek ten wynika z kodeksu postępowania karnego.
5. Czynności ustalające okoliczności powstania i rozprzestrzenienia się pożaru należy przeprowadzić już w momencie powzięcia pierwszej informacji o zdarzeniu i kontynuować je do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia. Czynności te powinny zmierzać do ustalenia miejsca powstania pożaru, przyczyn jego powstania i rozprzestrzeniania się, a także do zabezpieczenia śladów i dowodów, mających na celu ustalenie ewentualnego sprawcy pożaru i skuteczne dochodzenie roszczeń. Działania te należy podjąć jeszcze w trakcie trwania pożaru. Uzupełnieniem ustaleń uzyskanych podczas oględzin powinny być oświadczenia naocznych świadków pożaru, dokumentacja fotograficzna, mapy sytuacyjne rozprzestrzeniania się pożaru, dokumentacja warunków meteorologicznych występujących w trakcie trwania pożaru itp.
6. Wynik badania okoliczności powstawania i rozprzestrzeniania się pożaru powinien być podstawą do podjęcia działań zapewniających w przyszłości skuteczne eliminowanie ustalonych przyczyn powstawania oraz rozprzestrzeniania się pożarów.

§ 12

1. Oznakowanie dojazdów pożarowych oraz punktów czerpania wody określa Załącznik Nr 13 do niniejszego Zarządzenia.
2. Osoby odpowiedzialne za sprzęt silnikowy (kosy spalinowe, pilarki, motopompy i inne), dokumentują jego wykorzystanie zgodnie z obowiązującymi regulacjami Parku.
3. Zasady i zakres wewnętrznej kontroli przeciwpożarowej dotyczące realizacji zadań na obwodzie ochronnym znajdują się w załączniku 14 pn. „Karta kontroli przeciwpożarowej”.
4. Inspektorzy ochrony przeciwpożarowej dokonują kontroli sprawności sprzętu i infrastruktury zgodnie z załącznikiem nr 14 do Niniejszego Zarządzenia.
5. Obliczenie kategorii zagrożenia pożarowego obszaru Biebrzańskiego Parku Narodowego znajduje się w załączniku 15 do niniejszego Zarządzenia.

Traci moc zarządzenie nr 15/2021 z dnia 31 marca 2021 roku w sprawie przeciwdziałania pożarom na terenie Biebrzańskiego Parku Narodowego.

§ 13

1. Nadzór nad paragrafem 8 powierza się zastępcy Dyrektora NO₁.
2. Nadzór nad pozostałymi paragrafami sprawuje zastępca Dyrektora NO₂.

§ 14

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

DYREKTOR

Artur Wiatr

Zadania pełnomocnika Dyrektora Biebrzańskiego Parku Narodowego

Do zadań pełnomocnika Dyrektora BbPN należy:

- 1) bieżące śledzenie zagrożenia pożarowego obszaru Parku wynikające z okresu fenologicznego, aktualnych warunków meteorologicznych oraz innych czynników rzutujących na możliwość powstania pożaru ekosystemach leśnych oraz na obszarze Parku;
- 2) sprawowanie nadzoru nad funkcjonowaniem systemu obserwacyjno – alarmowego;
- 3) bieżące uzgadnianie dyspozycyjności systemu wykrywania pożarów z sąsiadującymi nadleśnictwami;
- 4) kontrolowanie stanu technicznego i gotowości do użycia sprzętu i infrastruktury przeznaczonej do ochrony przeciwpożarowej;
- 5) w razie potrzeby udanie się na miejsce pożaru;
- 6) ustalenie na gruncie faktycznego adresu zdarzenia, rozpoznanie sytuacji pożarowej, ocena rozmiaru pożaru i jego dynamiki;
- 7) organizowanie działań zmierzających do ograniczenia rozprzestrzeniania się pożaru i innych zagrożeń do czasu przybycia straży pożarnej i przekazywanie kierowania Kierującemu Działaniem Ratowniczym z ramienia Ochotniczej Straży Pożarnej i Państwowej Straży Pożarnej;
- 8) współdziałanie z Kierującym Działaniem Ratowniczym poprzez udzielanie informacji dotyczących terenów zarządzanych przez Dyrektora objętych akcją oraz pomocy przez siły i środki będące w dyspozycji Dyrektora;
- 9) koordynowanie działań sił i środków BbPN skierowanych do akcji;
- 10) dokumentowanie przebiegu akcji ratowniczo – gaśniczej;
- 11) przejęcia w zależności od sytuacji stosownym protokołem pożarzyska lub terenu od Kierującego Działaniem Ratowniczym;
- 12) zorganizowanie akcji dogaszania i dozoru pożarzyska, wyznaczenie pracownika Służby Parku odpowiedzialnego za likwidację zarzewi ognia oraz kontrola wykonywania tych zadań;
- 13) uczestniczenie w zbieraniu materiałów niezbędnych do sporządzenia dokumentacji popożarowej oraz ustalenie przyczyn pożaru;
- 14) współuczestniczenie w sprawdzeniu dokumentów finansowo – księgowych związanych z uregulowaniem należności kosztów akcji, według potrzeb;
- 15) realizacja innych czynności zleconych przez Dyrektora, wymagających podjęcia niezwłocznych działań w celu ograniczenia skutków innych zdarzeń nadzwyczajnych.

**Kalendarz zadań pełnomocników Dyrektora
z zakresu ochrony przeciwpożarowej**

1. Obowiązki do realizacji zadań ochrony przeciwpożarowej w okresie przygotowawczym
- od 1 stycznia do końca lutego:
 - a) sprawdzenie aktualności „Sposobów postępowania na wypadek powstania pożaru w Biebrzańskim Parku Narodowym”, dokonanie ewentualnych korekt oraz uzgodnienie ich z właściwymi miejscowo komendantami jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej;
 - b) przypomnienie pracownikom Biebrzańskiego Parku Narodowego zadań i obowiązków w zakresie zapobiegania powstawania pożarów oraz przeciwdziałania ich rozprzestrzenianiu;
 - c) uzupełnianie i konserwacja sprzętu przeciwpożarowego (sprzęt powinien być na bieżąco konserwowany i w razie konieczności naprawiany, aby był stale gotowy do użycia);
 - d) kontrolowanie obszarów Biebrzańskiego Parku Narodowego w rejonie linii kolejowych, dróg publicznych i udostępnianych dróg Parku oraz w razie potrzeby ich uporządkowanie;
 - e) sprawdzenie stanu tablic ostrzegawczych, informacyjnych i edukacyjnych, wymiana zużytych i uzupełnienie brakujących;
 - f) sprawdzenie stanu infrastruktury przeciwpożarowej Biebrzańskiego Parku Narodowego i innych urządzeń, dokonanie koniecznych uzupełnień i napraw;
 - g) zapewnienie i zorganizowanie sprawnie działającej łączności z powiatowymi stanowiskami kierowania PSP, miejskim stanowiskiem kierowania PSP, nadleśnictwami, punktami obserwacyjnymi i innymi jednostkami, których udział przewiduje się w akcjach ratowniczych;
 - h) zapewnienie osób do pełnienia funkcji patrolowych, obserwatorów, dyspozytorów PAD i ich przeszkolenie (przypomnieniu obowiązków), ze szczególnym uwzględnieniem obsługi narzędzi informatycznych, w tym map z zakresu ochrony przeciwpożarowej;
 - i) sprawdzenie wyposażenia PAD w komputer;

- j) umożliwienie dostępu do Internetu i poczty elektronicznej, przyznanie imiennych loginów osobom obsługującym PAD;
- k) zaktualizowanie map numerycznych z zakresu ochrony przeciwpożarowej;
- l) sprawdzenie stanu punktów czerpania wody;
- m) sprawdzenie stanu i przejezdności dojazdów pożarowych oraz podjęcie, w miarę potrzeb, działań w celu ich naprawienia;
- n) rozpoczęcie działalności informacyjno-edukacyjnej wśród miejscowego społeczeństwa (np. w szkołach, na zebraniach gminnych, w zakładach pracy itp., położonych na terenie Biebrzańskiego Parku Narodowego i w jego sąsiedztwie), n.in. za pomocą dostępnych w Parku środków masowego przekazu.

2. Obowiązki do realizacji zadań ochrony przeciwpożarowej w okresie akcji bezpośredniej
- od 1 marca do 31 października według potrzeb:

- a) uruchomienie przeciwpożarowej sieci obserwacyjno-alarmowej przez uruchomienie patroli przeciwpożarowych, jak również stałe prowadzenie kontroli ich pracy;
- b) czuwanie nad sprawnością działania środków łączności alarmowej oraz sprzętu przeciwpożarowego;
- c) utrzymanie wyznaczonych środków transportu w stanie gotowości do udziału w akcjach ratowniczych;
- d) udział w akcjach ratowniczych;
- e) kontynuowanie akcji informacyjno-edukacyjnej wśród społeczeństwa, a zwłaszcza w Centrum Edukacji i Zarządzania Biebrzańskiego Parku Narodowego, na terenie Biebrzańskiego Parku Narodowego;
- f) utrzymanie w stałej sprawności dojazdów pożarowych, dojazdów do punktów czerpania wody i punktów czerpania wody;
- g) w uzasadnionych przypadkach wprowadzenie okresowego zakazu wstępu do części lub całego obszaru Biebrzańskiego Parku Narodowego;
- h) analiza przyczyn powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów oraz podejmowanie czynności w celu ich ograniczenia i likwidacji.

3. Obowiązki do realizacji zadań ochrony przeciwpożarowej w okresie prac uzupełniających - od 1 listopada do 31 grudnia:

- a) dokonanie analizy pożarów i przyczyn ich powstania;

- b) ocena prac wykonanych w poprzednich okresach i skuteczność przedsięwziętych działań, ustalenie zamierzeń i wniosków na lata następne;
 - c) przekazanie odpowiednim jednostkom organizacyjnym i instytucjom zamierzeń i wniosków o szczególnym znaczeniu;
 - d) zabezpieczenie sprzętu, urządzeń i budowli na okres zimowy.
4. Dyrektor, ze względu na lokalne warunki pogodowe, może zmienić termin rozpoczęcia i zakończenia okresu akcji bezpośrednio.

DYREKTOR
W
Artur Wiatr

**Instrukcja pracy dyspozytora Punktu Alarmowo – Dyspozycyjnego
Biebrzańskiego Parku Narodowego**

1. Instrukcja reguluje pracę PAD i określa zakres obowiązków dyspozytorów.
2. Niniejsza instrukcja stanowi integralną część dokumentacji PAD, w skład której ponadto wchodzi:
 - a) ścienna mapa topograficzna Biebrzańskiego Parku Narodowego w skali 1:25 000 lub 1:50 000 do ustalania miejsca pożaru, dostępna do wykorzystania również w wersji elektronicznej;
 - b) Sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru dla Biebrzańskiego Parku Narodowego;
 - c) wykaz sprzętu do gaszenia i dogaszania pożarów pozostającego w dyspozycji;
 - d) grafik dyżurów pełnomocników Dyrektora;
 - e) grafik dyżurów kierowców i innych pracowników Biebrzańskiego Parku Narodowego.
3. Dyspozytor prowadzi na bieżąco Dziennik pracy dyspozytora.
4. Do podstawowych obowiązków dyspozytora należy:
 - a) sprawdzenie stanu łączności dostępnych środków łączności;
 - b) ustalenie stopnia zagrożenia pożarowego lasu;
 - c) alarmowanie sił i środków w wypadku powstania pożaru oraz współdziałanie w organizacji akcji gaśniczej;
 - d) współpraca z sąsiednimi nadleśnictwami w zakresie wykrywania i lokalizacji pożarów;
 - e) informowanie pełnomocników Dyrektora o zaistniałych pożarach i innych wypadkach nadzwyczajnych;
 - f) wykonywanie poleceń pełnomocnika Dyrektora.
5. Po otrzymaniu zgłoszenia pożaru dyspozytor ma obowiązek:
 - a) sprawdzić wiarygodność zgłoszenia;
 - b) zanotować w Dzienniku pracy dyspozytora zgłoszenie pożaru;
 - c) rozpoznać sytuację pożarową:
 - lokalizacja pożaru (rejon, oddział, obwód ochronny),
 - rozmiar pożaru (powierzchnia opanowana ogniem),
 - rodzaj pożaru (co się pali: zabudowa, ekosystem leśny, ekosystem nieleśny)
 - dojazd do pożaru,
 - warunki mające wpływ na akcję gaśniczą (wiatr, dostęp do wody);

6. W sytuacji stwierdzenia pożaru należy:

a) Ogłosić alarm pożarowy wewnętrzny:

- w przypadku każdego pożaru: sposób zgłoszenia – telefon – hasło „Pożar”,
- powiadomić inspektorów ochrony przeciwpożarowej,
- powiadomić kierownika zagrożonego obwodu ochronnego

b) Ogłosić alarm pożarowy zewnętrzny (dotyczy jednostek Straży Pożarnej):

- sposób ogłoszenia – telefon.

Przyjąłem do wykonania

Dyrektor/pełnomocnik Dyrektora

DYREKTOR
Artur Wiatr

DZIENNIK DYŻURU PRZECIWPOŻAROWEGO
W PUNKCIE ALARMOWO-DYSPOZYCYJNYM (PAD) GONIĄDZ

1. Data
2. Imię i nazwisko dyżurnego
3. Godziny dyżuru od godz. do godz.
4. Przebieg pracy punktu obserwacyjnego:

Czy zauważono pożar (ogień, dym) na obrazie z kamery – zakreśl odpowiednio w kolumnie obok	TAK	NIE
Współrzędne pożaru odczytane z mapy (wpisz obok)		
Godzina zauważenia pożaru (wpisz obok)	Godz.	
Pożar zgłoszony do (wpisać w kolumnę obok osobę której zgłoszono pożar)		
Czy urządzenie do monitoringu jest sprawne (w razie awarii opisać ją w kolumnie obok i niezwłocznie zgłosić osobie odpowiedzialnej)		

Inne uwagi:

.....

.....

Czytelny podpis osoby dyżurującej:

Telefony osób kontaktowych: (wypełnić wg. Aktualnych danych przed okresem akcji bezpośredniej)

Dyrektor (imię i nazwisko) – tel. (numer telefonu)
Zastępca Dyrektora (imię i nazwisko) – tel. (numer telefonu)
Zastępca Dyrektora (imię i nazwisko) – tel. (numer telefonu)
Inspektor ochrony przeciwpożarowej- (imię i nazwisko) – tel. (numer telefonu)
Inspektor ochrony przeciwpożarowej – (imię i nazwisko) – tel. (numer telefonu)
Straż Parku – tel. (numer telefonu); Komendant Straży (imię i nazwisko) – tel. (numer telefonu)
Kierownik Działu Ochrony Przyrody (imię i nazwisko) – tel. (numer telefonu)
Obsługa techniczna sprzętu (imię i nazwisko) – tel. (numer telefonu)
Sekretariat Parku (dni powszednie tylko w godz. 7 30 – 15 30) tel. 85 738 06 20

Konserwatorzy Obwodów:

O.O. Brzeziny – (imię i nazwisko) – tel. (numer telefonu)
O.O. Ciszewo – (imię i nazwisko) – tel. (numer telefonu)
O.O. Kapice – (imię i nazwisko) – tel. (numer telefonu)
O.O. Kopytkowo – (imię i nazwisko) – tel. (numer telefonu)
O.O. Osowiec – (imię i nazwisko) – tel. (numer telefonu)
O.O. Werykle – (imię i nazwisko) – tel. (numer telefonu)
O.O. Trzyrzeczki – (imię i nazwisko) – tel. (numer telefonu)
O.O. Grzędy – (imię i nazwisko) – tel. (numer telefonu)
O.O. Tajno – (imię i nazwisko) – tel. (numer telefonu)

Załącznik nr 4 do Zarządzenia nr 16/2023 Dyrektora BbPN
Dzienniki pracy dyspozytora Punktu Alarmowo – Dyspozycyjnego (wzór)

Lista obecności – dyżury ppoż. w PAD Goniądz - 2023 r.

godziny dyżuru:

01.04 – 15.04.2022; godz. 9⁰⁰ – 19³⁰ (zapis przykładowy)

16.04 – 30.04.2022; godz. 9⁰⁰ – 20⁰⁰ (zapis przykładowy)

Dzień	Imię i nazwisko	Podpis
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		
21		
22		
23		
24		
25		
26		
27		
28		
29		
30		

STOPIEŃ ZAGROŻENIA POŻAROWEGO W M-CU 2023 R.
NA TERENIE BIEBRZAŃSKIEGO PARKU NARODOWEGO
STOPIEŃ ZAGROŻENIA POŻAROWEGO W M-CU 2023 R.

NA TERENIE BIEBRZAŃSKIEGO PARKU NARODOWEGO																		
Data	Strefa: 1_B EtK						Strefa: 1_C Głęboki Bród						Strefa: 1_F Dojłidy					
	godzina 9,00			godzina 13,00			godzina 9,00			godzina 13,00			godzina 9,00			godzina 13,00		
	brak	małe	średnie	duże	brak	małe	średnie	duże	brak	małe	średnie	duże	brak	małe	średnie	duże	brak	małe
.....2023																		
.....2023																		
.....2023																		
.....2023																		

Oznaczenie: (+) występuje, (-) nie występuje
Sporządził:

Załącznik nr 4 do Zarządzenia nr 16/2023 Dyrektora BbPN

Dzienniki pracy dyspozytora Punktu Alarmowo – Dyspozycyjnego (wzór)

Zestawie wilgotności ściółki(%) na godzinę 9.00 w miesiącu 2023 r.

Dzień	Ełk	Łomża	Dojlidy
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			
29			
30			
31			

Załącznik nr 5 do Zarządzenia nr 16/2023 Dyrektora BbPN

Zadania i przedsięwzięcia ochronne realizowane przez Biebrzański Park Narodowy w zależności od stopnia zagrożenia pożarowego lasu.

Lp.	Rodzaj czynności	SZPL			
		0	1	2	3
1.	Utrzymywanie dyżuru w PAD BbPN	x ¹⁾	x ¹⁾	x	x
2.	Wykonywanie zadań przez pełnomocnika dyrektora BbPN	x ²⁾	x	x	x
3.	Prowadzenie obserwacji z punktów dostępnych na terenie BbPN i jego otuliny	x ¹⁾	x ¹⁾	x ¹⁾	x ¹⁾
4.	Patrolowanie naziemne w rejonach szczególnie zagrożonych pożarem	–	–	–	x ²⁾
5.	Wprowadzenie stanu pogotowia do bezzwłocznego użycia sprzętu mechanicznego i gospodarczego wraz z obsługą	–	x ²⁾	x ²⁾	x ²⁾
6.	Wprowadzenie dyżuru dla terenowej służby Parku	x ²⁾	x ²⁾	x ²⁾	x ²⁾
7.	Koordinacja wszystkich działań przez Dyrektora BbPN	x	x	x	x
8.	Wprowadzenie dyżuru obsady samochodów patrolowo-gaśniczych	x ²⁾	x ²⁾	x	x

Objaśnienia do tabeli:

x – oznacza wykonywanie czynności,

x¹⁾ – Dyrektor BbPN ustala czas dyżurowania lub od niego odstępuje,

x²⁾ – według zasad ustalonych przez Dyrektora BbPN.

Podstawowe zadania związane z dozorem i prewencją pożarową:

1. Obserwowanie obszarów BbPN będących w zasięgu widoczności, wykonywanie czynności rozpoznawczo-operacyjnych oraz alarmowanie o pożarach i innych zagrożeniach;
2. Dokonywanie rozpoznania zagrożeń związanych z występowaniem pożarów na terenie BbPN, pożarów mogących stanowić niebezpieczeństwo dla życia, zdrowia, mienia i środowiska;
3. Podejmowanie niezbędnych działań gaśniczych, zmierzających do ograniczenia rozprzestrzeniania się pożarów z wykorzystaniem sprzętu i środków gaśniczych będących w dyspozycji, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa;
4. Współdziałania z jednostkami ochrony przeciwpożarowej oraz innymi służbami w zakresie prowadzenia działań ratowniczych na terenie Biebrzańskiego Parku Narodowego;
5. Dogaszania i dozoru pożarów;
6. Zwracanie uwagi na przestrzeganie przepisów przeciwpożarowych przez osoby przebywające w terenie, zwłaszcza wykonujące prace z użyciem otwartego ognia;
7. Sprawdzanie stanu urządzeń przeciwpożarowych (punkty czerpania wody, tablice informacyjno-ostrzegawcze itp.) na dozorowanym terenie;
8. Przeciwdziałanie wszelkim przejawom szkodnictwa, w tym: kradzieże, zaśmiecanie, niszczenie roślin lub mienia, płoszenie zwierząt itp.

Instrukcja postępowania na wypadek pożaru

1. Informacje o pożarze należy przekazać dostępnymi środkami łączności do Pełnomocników Dyrektora – (imię i nazwisko) – tel. (numer telefonu), oraz na numer alarmowy 112 oraz PAD.
2. W wypadku zauważenia dymu (ognia) należy:
 - a) ocenić przybliżone jego położenie w terenie (odległość, punkty orientacyjne itp.) lub na podstawie własnego położenia określić azymut miejsca pożaru, np. za pomocą mapy i kompasu;
 - b) niezwłocznie przekazać do pełnomocników (inspektorów) oraz na numer alarmowy 112 informację o miejscu powstania pożaru oraz ocenę sytuacji pożarowej;
 - c) pełnomocnicy (inspektorzy) przekazują informację o miejscu powstania pożaru odpowiedniemu do lokalizacji pożaru konserwatorowi obwodu ochronnego oraz do PAD.

- d) po przekazaniu informacji obserwator nadal powinien obserwować pożar i zgłaszać do pełnomocników (inspektorów) wszelkie zauważone zmiany i, jeśli to możliwe winien:
- dotrzeć do wskazanego miejsca pożaru (zagrożenia);
 - podjąć niezbędne działania gaśnicze zmierzające do ograniczenia rozprzestrzeniania się pożaru z wykorzystaniem sprzętu i środków gaśniczych będących w dyspozycji,
 - udzielić pomocy służbom ratowniczym w doprowadzeniu do miejsca zdarzenia,
 - przekazać Kierującemu Działaniem Ratowniczym informacje o pożarze, punktach czerpania wody oraz szczególnych zagrożeniach,
 - współpracować z jednostkami straży pożarnej w organizacji i prowadzeniu działań ratowniczo-gaśniczych,
 - wykonywać polecenia Kierującego Działaniem Ratowniczym.
3. W sytuacji stwierdzenia pożaru należy organizować akcję ratowniczą:
- zebrać ludzi,
 - uruchomić posiadany podręczny sprzęt ochrony przeciwpożarowej,
 - oznakować dojazd do pożaru w miejscach trudnych do orientacji,
 - utrzymywać łączność z inspektorami ochrony przeciwpożarowej,
 - kierować akcją ratowniczą w miejscu zaistniałego pożaru do momentu przejęcia kierowania działaniami przez Straż Pożarną.

DYREKTOR
Artur Wiatr

Analiza pożaru

(dotyczy pożaru: dużego, bardzo, dużego, katastrofalnego)

Na podstawie Zarządzenia nr Dyrektora Biebrzańskiego Parku Narodowego z dnia r. w sprawie przeciwdziałania pożarom na terenie Biebrzańskiego Parku Narodowego

- przedstawiciel Dyrektora Biebrzańskiego Parku Narodowego

.....
- komisja w składzie:

Pożar powstał w dniu na terenie Biebrzańskiego Parku Narodowego/otuliny Biebrzańskiego Parku Narodowego/poza otuliną Biebrzańskiego Parku Narodowego.

Powierzchnia całkowita pożaru ha.

ustaliła, co następuje:

1. Pożar powstał w dniu na terenie Biebrzańskiego Parku Narodowego/otuliny Biebrzańskiego Parku Narodowego/poza otuliną Biebrzańskiego Parku Narodowego;
2. Szczegółowy adres pożaru:
3. Obwód ochronny:
4. Data i godzina powstania/ugaszenia/dogaszenia pożaru:
..... / /
5. Kto/o której godzinie zauważył/kogo zaalarmował o pożarze:
..... / /
6. Kto, o której godzinie zaalarmował PSP i inne instytucje wyszczególnione w instrukcji PAD i „Sposobach postępowania ...”
7. Sposób przystąpienia do działań ratowniczych i prowadzenia ich przez pracowników Biebrzańskiego Parku Narodowego, w tym m.in.:
 - analiza wykonanych czynności przez pracownika ds. ochrony przeciwpożarowej/pełnomocnika Dyrektora BbPN:
.....
 - rodzaj i ilość zadysponowanego do pożaru sprzętu oraz innych maszyn i urządzeń.
.....

- cena ich przydatności i skuteczności w akcji gaśniczej:

.....

- czas wyjazdu, dojazdu do pożaru i zakres podjętych działań ratowniczych przez pracowników Biebrzańskiego Parku Narodowego:

.....

8. Czas przybycia jednostek straży pożarnych od zaalarmowania:

Jednostka – typ samochodu	Godzina alarmu	Godzina dojazdu do pożaru	Odległość (km)	Uwagi

9. Udział sił lotniczych przy pożarze (liczba samolotów, śmigłowców - liczba zrzutów, czas lotu):

.....

.....

.....

10. Stopień Zagrożenia Pożarowego Lasu w dniu powstania pożaru na godzinę 9:00:

....., na godzinę 13:00: Wartości parametrów meteorologicznych w czasie pożaru ze stacji meteorologicznej w :

Parametr	Jednostka miary	Data				Data			
Czas	godz. i min								
Temperatura powietrza	°C								
Wilgotność powietrza	%								
Prędkość wiatru	m/s								
Kierunek wiatru	°								
Opad	mm								

11. Inne zjawiska meteorologiczne mające dodatkowy wpływ na rozwój pożaru:

.....

.....

12. Opis miejsca powstania i zasadniczych warunków rozprzestrzeniania się pożaru:

- rodzaj i wiek drzewostanu, typ siedliskowy, runo, podszyt, podrost, charakterystyka terenu:

.....

.....

- stan sanitarny:

.....

- rodzaj siedliska nieleśnego, zakrzaczenie, pokrycie, darń, gleby mineralne lub pochodzenia organicznego:

.....

.....

- stan siedliska:

.....

.....

13. Stan przeciwpożarowego zaopatrzenia wodnego i dróg dojazdowych w rejonie pożaru:

.....

.....

14. Okoliczności rozprzestrzeniania się pożaru (utrudnienia w akcji ratowniczo – gaśniczej itp.):

.....

.....

15. Prawdopodobna przyczyna pożaru – opis czynnika bezpośredniego powstania zdarzenia; w wypadku trudności w ustaleniu należy uzasadnić i podać przyczynę przypuszczalną (przyczyna powinna być skonsultowana z PSP), podjęte czynności mające na celu ustalenie sprawcy pożaru:

.....

.....

16. Straty z tytułu przedwczesnego wyrębu drzewostanów:

.....

.....

17. Pozostałe straty:

.....

.....

18. Koszty akcji gaśniczej, dogaszania i dozoru pożarzyska:

.....

.....

19. Pozostałe koszty (uszkodzony, zniszczony sprzęt itp.):

.....

.....

20. Inne ważne zdarzenia związane z pożarem i prowadzoną akcją:

.....

.....

OCENA

prawidłowości wykonania zadań przez pracowników Biebrzańskiego Parku Narodowego:

.....

.....

OCENA

funkcjonowania systemu obserwacyjno-alarmowego:

.....

.....

OCENA

przebiegu pożaru rzeczywistego w porównaniu z modelem jego rozprzestrzeniania się:

.....

.....

WNIOSKI:

.....

.....

Załączniki:

- 1) szkic sytuacyjny w poszczególnych fazach rozprzestrzeniania się pożaru;
- 2) notatki, informacje, dokumentacja fotograficzna itp.;
- 3) kopie zapisów z rejestrów przebiegu alarmowania i wydanych dyspozycji;
- 4) ;
- 5)

..... dn.20..... r.

.....

(podpis Dyrektora)

.....

(podpisy członków komisji)

Załącznik nr 8 do Zarządzenia nr 16/2023 Dyrektora BbPN

Lista pojazdów BbPN

Lp.	Dane techniczne pojazdu							Dane organizacyjne			
	Rodzaj pojazdu	Marka Pojazdu	Rodzaj paliwa	Numer rejestracyjny	Liczba osób	Zaczepek kulowy tak/nie	Wyciągarka tak/nie	Opis sprzętu ppoż.	Lokalizacja postoju	Osoba odpowiedzialna	Telefon kontaktowy
1.											
2.											
...											
N											

Przygotował:

Sprawdził:

Zatwierdził:

Data:

Data:

Data:

Załącznik nr 9 do Zarządzenia nr 16/2023 Dyrektora BbPN

Lista urządzeń, sprzętu i peryferiów BbPN

Lp.	Nazwa sprzętu, urządzenia	Lokalizacja sprzętu, urządzenia	Osoba odpowiedzialna za sprzęt	Telefon kontaktowy
1.				
2.				
...				
N				

Przygotował:

Data:

Sprawdził:

Data:

Zatwierdził:

Data:

Załącznik nr 10 do Zarządzenia nr 46/2023 Dyrektora BbPN

Zaplecze techniczno – organizacyjne

L.p.	Obiekt	Lokalizacja	Funkcja obiektu	Media (woda, energia elektr., itp.)	Osoba odpowiedzialna	Telefon kontaktowy	uwagi
1.							
2.							
...							
N							

Przygotował:

Sprawdził:

Zatwierdził:

Data:

Data:

Data:

Załącznik nr 11 do Zarządzenia nr 16/2023 Dyrektora BbPN

Lista osób posiadających specjalistyczne uprawnienia do obsługi pojazdów, urządzeń i maszyn.

L.p.	Imię i nazwisko	Kat. Prawa jazdy	Badania psychotechniczne Tak/Nie	Inne uprawnienia lub szkolenia pozwalające na obsługę maszyn i urządzeń	Rodzaj obsługiwanych urządzeń	Telefon kontaktowy	Uwagi
1.							
2.							
...							
N							

Przygotował:

Data:

Sprawdził:

Data:

Zatwierdził:

Data:

Arkusz Ewidencji Pożarów w Biebrzańskim Parku Narodowym

Numer meldunku w systemie ewidencyjnym PSP:

A Dane ogólne

Data pożaru:	
Kto zgłosił:	
Kto wykrył:	
Data ugaszenia:	

Godzina zgłoszenia	
Godzina rozpoczęcia akcji gaśniczej	
Stopień zagrożenia	
Godzina ugaszenia	

B Miejsce powstania pożaru

Województwo	
Powiat	
Gmina	
Najbliższa miejscowość	

Obwód Ochronny PN	
WGS 1984	
Typ siedliskowy miejsca pożaru	

C. Charakterystyka pożaru

Rodzaj		Powierzchnia pożaru ogółem [ha]	
Przyczyna		Pow. objęta pożarem pokrywy gleby [ha]	
Sprawca		Pow. lasu objęta pożarem [ha]	

D. Liczba jednostek uczestniczących w akcji gaśniczej

OSP		Samolot/ilość zrzutów	
PSP		Helikopter/ilość zrzutów	
Siły własne PN (liczba osób)		Inne	

E. Dostępność infrastruktury przeciwpożarowej

Dostępność (odległość od dróg dojazdowych, ich stan i przydatność):

Źródła zaopatrzenia wodnego:

F. Zaangażowane zasoby sprzętowe BbPN

Rodzaj i liczba pojazdów:

Sprzęt:

Straty własne sprzętu i infrastruktury w wyniku prowadzonej akcji gaśniczej (uszkodzenia, zniszczenia):

G. Stwierdzone straty w środowisku przyrodniczym**H. Okoliczności rozprzestrzeniania się pożaru (utrudnienia w akcji ratowniczo-gaśniczej)**

I. Inne ważne zdarzenia związane z pożarem i prowadzoną akcją

Załączniki:

1. Szkic sytuacji obszaru pożarzyska
2. Dokumentacja fotograficzna
3. Ortofotomapa obszaru sprzed daty powstania pożaru

* niepotrzebne skreślić

Sporządził
(podpis i data)

Zatwierdził
(podpis i data)

Wytyczne w zakresie oznakowania dojazdów pożarowych oraz punktów czerpania wody

I. Oznakowanie dojazdów pożarowych.

1. Dojazdy pożarowe winny być oznakowane w sposób czytelny, umożliwiający identyfikację ich przebiegu. Oznakowanie tworzy się głównie na potrzeby organizacji akcji gaśniczej w sposób jednolity i widoczny dla kierowców pojazdów ratowniczych.
2. Dojazdy pożarowe winny być oznakowane w następujących miejscach:
 - a) przy wjeździe z drogi publicznej,
 - b) na skrzyżowaniach dojazdów pożarowych,
 - c) na skrzyżowaniach z innymi drogami leśnymi,
 - d) w ciągu drogi, na długich odcinkach w celu potwierdzenia ich relacji.
3. Przy zjazdach z dróg publicznych na dojazd pożarowy znaki muszą być widoczne z drogi publicznej (ustawione prostopadłe do kierunku drogi publicznej).
4. Sposób oznakowania oraz numeracji (nazwy zwyczajowe) dojazdów pożarowych winny być jednolite na obszarze Biebrzańskiego Parku Narodowego.
5. Wewnątrz kompleksów leśnych preferowanym rozwiązaniem są piktogramy malowane na drzewach. W sytuacji, gdy nie ma możliwości oznakowania za pomocą piktogramu, należy oznakować je tablicami montowanymi na słupkach.
6. Dojazdy pożarowe oznakowuje się z dwóch stron – na kierunkach ruchu – nie dopuszcza się oznakowania na drzewach w kierunku stycznym do przebiegu drogi.
7. Dopuszcza się następujące sposoby oznakowania dojazdów pożarowych:
 - a) piktogramy malowane na drzewach lub innych powierzchniach:

- winny być malowane na wysokości min. 2 m od poziomu gruntu,

- farby używane do malowania znaków winny być trwałe i dobrze widoczne (fluorescencyjne),
- białe tło winno mieć wymiary min. 20 x 20 cm,
- cyfry określające numer dojazdu powinny mieć wysokość min. 15 cm oraz być malowane w kolorze czerwonym;

b) tablice montowane na słupkach:

- tablicę należy umieścić prostopadłe do przebiegu dojazdu pożarowego na słupku, na wysokości ok. 2 m nad poziomem gruntu;
- tablica winna być wykonana z trwałego materiału (np. blacha, płyta PCV) o wymiarze min. 30 cm x 25 cm, tło tablicy koloru białego, ramka koloru czerwonego o szerokości min. 2 cm – należy stosować rozwiązanie zapewniające dobrą widoczność w dzień i w nocy (np. odblaskową folię, lakier);
- napisy wykonać czcionką bezszeryfową (np. typu Arial), pogrubioną, w kolorze czarnym, napis „DOJAZD POŻAROWY” – wysokość liter min. 2 cm, numer dojazdu – wysokość min. 12 cm;

c) tablice kierunkowe montowane na słupkach:

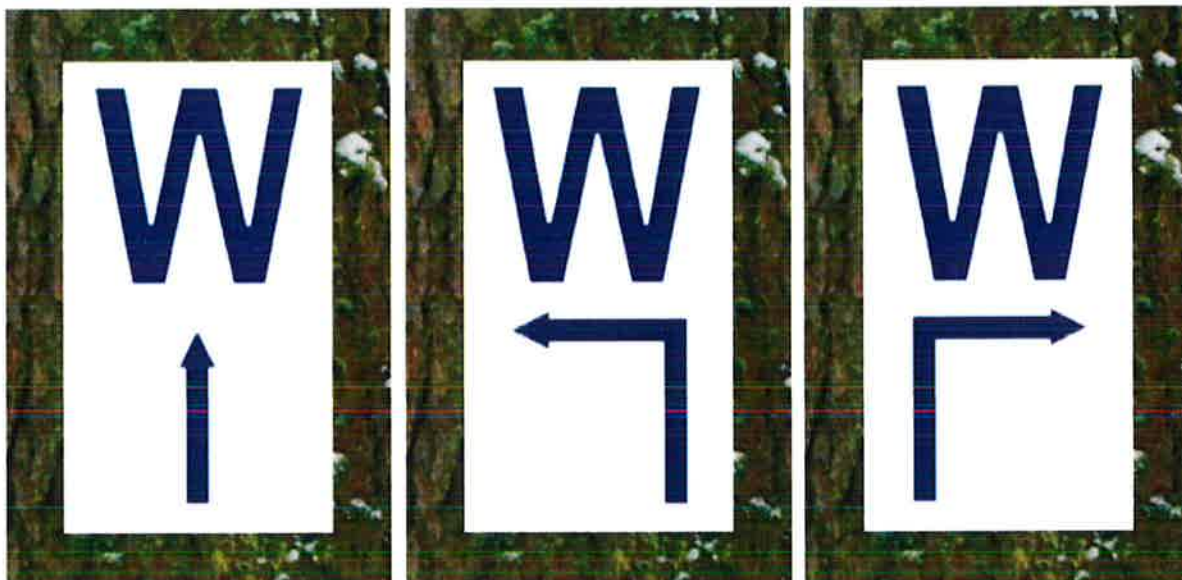
- tablice należy umieścić tak, aby wskazać relację dojazdu pożarowego, tj. równoległe do jego przebiegu na słupkach, na wysokości ok. 2 m nad poziomem gruntu;
- tablica winna być wykonana z trwałego materiału (np. blacha, płyta PCV...) o wymiarze min. 15 cm x 50 cm, tło tablicy koloru białego, ramka koloru czerwonego o szerokości min. 2 cm – należy stosować rozwiązania zapewniające dobrą widoczność w dzień i w nocy (np. odblaskową folię, lakier);
- napisy wykonać czcionką bezszeryfową (np. typu Arial), pogrubioną, w kolorze czarnym, napis „DOJAZD POŻAROWY” – wysokość liter min. 2,5 cm, numer dojazdu – wysokość min. 10 cm;
- d) inne rozwiązania jako oznakowanie uzupełniające, można stosować np. stabilizowane w terenie kamienie (głazy) z nazwą zwyczajową drogi i numerem dojazdu pożarowego, ustawione w widocznych miejscach.

II. Oznakowanie punktów czerpania wody.

1. Drogi stanowiące dojazd do punktów czerpania wody (PCW) winny być oznakowane w sposób czytelny, umożliwiający identyfikację ich przebiegu. Oznakowanie tworzy się głównie na potrzeby organizacji akcji gaśniczej w sposób jednolity i widoczny dla kierowców pojazdów ratowniczych. Na tablicach oznaczających dojazdy do punktów czerpania wody można w dolnej części umieścić nazwę nadleśnictwa i/lub nazwę lokalną punktu.
2. Drogi stanowiące dojazd do punktów czerpania wody (PCW) winny być oznakowane w następujących miejscach:
 - a) przy wjeździe z drogi publicznej,
 - b) na skrzyżowaniach dojazdów pożarowych,
 - c) na skrzyżowaniach z innymi drogami leśnymi,
 - d) w ciągu drogi, na długich odcinkach w celu potwierdzenia ich relacji.
3. Przy zjazdach z dróg publicznych na drogi stanowiące dojazd do punktów czerpania wody (PCW) znaki muszą być widoczne z drogi publicznej.
4. Sposób oznakowania oraz numeracja dróg stanowiących dojazd do punktów czerpania wody (PCW) winny być jednolite na obszarze Biebrzańskiego Parku Narodowego.
5. Wewnątrz kompleksów leśnych preferowanym rozwiązaniem są piktogramy malowane na drzewach. W sytuacjach, gdy nie ma możliwości oznakowania za pomocą piktogramu, należy oznakować je tablicami montowanymi na słupkach.

6. Dopuszcza się następujące sposoby oznakowania dojazdów do PCW:

a) Piktogramy malowane na drzewach:

- winny być malowane na wysokości min. 2 m od poziomu gruntu,
- farby używane do malowania znaków winny być trwałe i dobrze widoczne (fluorescencyjne),
- białe tło winno mieć wymiary min. 20 x 20 cm,
- litera „W” powinna mieć wysokość min. 15 cm oraz być namalowana w kolorze niebieskim;

b) Tablice kierunkowe montowane na słupkach:

- tablicę należy umieścić tak, aby wskazać relację dojazdu pożarowego, tj. równoległe do jego przebiegu na słupku, na wysokości ok. 2 m nad poziomem gruntu;
- tablica winna być wykonana z trwałego materiału (np. blacha, płyta PCV...) o wymiarze min. 15 cm × 50 cm, tło tablicy koloru białego, ramka koloru niebieskiego o szerokości min. 2 cm – należy stosować rozwiązania zapewniające dobrą widoczność w dzień i w nocy (np. odblaskową folię, lakier);

- napisy wykonać czcionką bezszeryfową (np. typu Arial), pogrubioną, w kolorze czarnym, napis „DO PUNKTU CZERPANIA WODY” – wysokość liter min. 2,5 cm, numer punktu – wysokość min. 10 cm;
- c) Inne rozwiązania jako oznakowanie uzupełniające.

7. Punkty czerpania wody winny być oznakowane tablicą:

- tablicę należy umieścić przy punkcie czerpania wody na słupku, na wysokości ok. 2 m nad poziomem gruntu; – tablica winna być wykonana z trwałego materiału (np. blacha, płyta PCV...) o wymiarze min. 25 cm × 30 cm, tło tablicy koloru białego, ramka koloru niebieskiego o szerokości min. 2 cm
- należy stosować rozwiązania zapewniające dobrą widoczność w dzień i w nocy (np. odblaskową folię, lakier);
- napisy wykonać czcionką bezszeryfową (np. typu Arial), pogrubioną, w kolorze czarnym, napis „PUNKT CZERPANIA WODY Nr ...” – wysokość liter min. 3 cm.

8. Ponadto stanowisko czerpania wody musi być oznakowane zgodnie z zapisami § 39 ust. 2 pkt. 4 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. (Dz. U. Nr 109, poz. 719), według poniższego wzoru.

DYREKTOR
Artur Wiatr

Karta realizacji działań z zakresu ochrony p-poż. przed rozpoczęciem sezonu palności

Obwód ochronny	
----------------	--

Lp.	Rodzaj działania	poddziałanie	Sprawdzono	Uwagi
1	uzupełnienie i naprawa sprzętu przeciwpożarowego (sprzęt powinien być uzupełniany i naprawiany w ciągu całego roku, a zwłaszcza po akcjach gaśniczych);	przegląd pojazdów patrolowo - gaśniczych		
		przegląd osprzętu do ciągników przeciwpożarowych		
		przegląd gaśnic		
		przegląd modułów gaśniczych		
		przegląd podręcznego sprzętu przeciwpożarowego (tłumice, motyki, szpadle itd.).		
		przegląd opryskiwaczy spalinowych		
		przegląd pilarek spalinowych		
		przegląd pomp pływających		
		przegląd osprzętu pożarowego		
		przegląd węży tłocznych		
2	sprawdzenie stanu punktów czerpania wody	Potwierdzenie właściwego stanu PCW i ich oznakowania		

3	sprawdzenie stanu infrastruktury przeciwpożarowej Biebrzańskiego Parku Narodowego i innych	sprawdzenie stanu baz sprzętu przeciwpożarowego		
		sprawdzenie stanu rogatki		
4	sprawdzenie stanu tablic ostrzegawczych, ppoż.	Potwierdzenie właściwego stanu tablic BbPN		
5	sprawdzenie stanu dojazdów pożarowych	Potwierdzenie przejezdności dojazdów pożarowych		
6	sprawdzenie aktualności „Sposobów postępowania na wypadek powstania pożaru w Biebrzańskim Parku Narodowym”, dokonanie ewentualnych korekt oraz uzgodnienie ich z komendantami powiatowymi i komendantem miejskim PSP;	Aktualizacja Sposobów postępowania		
		Weryfikacja wewnętrzna Sposobów postępowania na wypadek powstania pożaru w Biebrzańskim Parku Narodowym		
7	Dokumentacja ppoż.	Posiadanie aktualnego kompletu materiałów i dokumentów dotyczących ochrony przeciwpożarowej		
8	Punkt Alarmowo Dyspozycyjny	Przygotowanie PAD do obsługi ochrony ppoż.		

1) Litera „S” oznacza ilość sprawnego sprzętu. Litera „R” oznacza ilość sprzętu do remontu lub naprawie, dokonania jego konserwacji, uzupełnienia paliwa lub płynów eksploatacyjnych, poprawy warunków przechowywania, poprawienia znakowania lub uzupełnienia niezbędnej dokumentacji.

Litera „K” oznacza ilość sprzętu do kasacji

2) Litera "G" oznacza wykonanie ilości zadań. Litera "C" oznacza ilość kontynuowanych zadań. Litera "X" oznacza ilość niezaczętych zadań.

* w uwagach proszę wpisać wszelkie niezgodności, uwagi co do stanu technicznego oraz powody nie wykonania czynności kontrolnych, w razie braku miejsca, należy stworzyć notatkę wyjaśniającą sprawę.

Oświadczam, że dokonałem przeglądu bazy, sprzętu i infrastruktury p-poż będącej w kierowanym przeze mnie obwodzie lub na stanie mojego posiadania i jest obszar jest gotowy / nie jest gotowy do sezonu ppoż.

Dodatkowe informacje i wyjaśnienia w przypadku, gdy obszar nie jest gotowy do sezonu ppoż.

Potwierdzam realizację:

Skontrolowano:

Zatwierdzam:

Zatwierdzam:

Zatwierdzam:

.....

Podpis osoby odpowiedzialnej
za realizację

.....

Inspektor ochrony
przeciwpożarowej

.....

Kierownik Działu
Ochrony Przyrody

.....

Zastępcą Dyrektora

.....

Dyrektor

**Obliczenie kategorii zagrożenia pożarowego obszaru
Biebrzańskiego Parku Narodowego.**

1. Kategoria zagrożenia pożarowego lasu została obliczona w sprawozdaniu pn. "Opracowanie metody oceny zagrożenia pożarowego ekosystemów nieleśnych oraz zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego BbPN – etap II (Instytut Badawczy Leśnictwa – Sekocin Stary 01.12.2021 r.).
2. Kategorię zagrożenia pożarowego lasu (KZPL) ustalono zgodnie z obowiązującym Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 09 lipca 2010 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dz. U. z 2010 r. Nr 137, poz. 923 z późn. zm.).

3. Zaliczenie lasów do kategorii zagrożenia pożarowego dokonano uwzględniając:

- 1) średnią roczną liczbę pożarów lasu w okresie ostatnich 10 lat przypadających na 10 km² powierzchni leśnej,
- 2) udział procentowy powierzchni drzewostanów rosnących na siedliskach boru suchego, boru świeżego, boru mieszanego, boru wilgotnego, boru mieszanego wilgotnego i lasu łęgowego,
- 3) średnią wilgotność powietrza (pomiar z wysokości 0,5 m) i procentowy udział dni z wilgotnością ściółki sosnowej (*Pinus sylvestris* L.) mniejszą od 15% o godz. 9:00,
- 4) średnią liczbę mieszkańców przypadających na 0,01 km² powierzchni leśnej.

4. Liczbę punktów odpowiadającą średniej rocznej liczbie pożarów lasu w okresie ostatnich 10

lat przypadających na 10 km² powierzchni leśnej wylicza się według wzoru:

$$P_p = 12,5 \log(11,2G_p + 0,725) + 1,5$$

gdzie:

G_p – oznacza średnią liczbę pożarów lasu w okresie ostatnich 10 lat przypadającą na 10 km² powierzchni leśnej na klasyfikowanym obszarze.

Jeżeli obliczony wynik jest większy od 24, należy przyjąć wartość 24.

5. Liczbę punktów odpowiadającą udziałowi procentowemu powierzchni drzewostanów rosnących na najbardziej podatnych na pożary siedliskach boru suchego, boru świeżego,

boru mieszanego świeżego, boru wilgotnego, boru mieszanego wilgotnego i lasu łąkowego wylicza się według wzoru:

$$P_d = 0,01U_s$$

gdzie:

U_s – oznacza sumę udziałów procentowych powierzchni drzewostanów rosnących na wymienionych siedliskach w całkowitej powierzchni drzewostanów na klasyfikowanym obszarze.

6. Liczbę punktów odpowiadającą średniej wilgotności względnej powietrza (pomiar z wysokości 0,5 m) i procentowego udziału dni z wilgotnością ściółki mniejszą od 15% o godzinie 900 wylicza się według wzoru:

$$P_k = 0,221U_{ds} - 0,59W_p + 45,1$$

gdzie:

W_p – oznacza średnią wilgotność względną powietrza o godzinie 900

U_{ds} – oznacza udział procentowy dni z wilgotnością ściółki o godzinie 900 mniejszą od 15%.

Do obliczeń należy przyjąć średnie wartości z ostatnich 5 lat dla okresów, w których wykonywana była prognoza zagrożenia pożarowego lasu na podstawie danych z najbliższych punktów pomiarowych sieci prognostycznej.

Jeżeli obliczony wynik jest większy od 9, należy przyjąć wartość 9.

7. Liczbę punktów odpowiadającą średniej liczbie mieszkańców przypadających na 0,01 km² powierzchni leśnej wylicza się według wzoru:

$$P_a = 2,46\log(0,0461G_z) + 5,16$$

gdzie:

G_z – oznacza średnią liczbę mieszkańców przypadających na 0,01 km² powierzchni leśnej na klasyfikowanym obszarze.

Jeżeli obliczony wynik jest większy od 7, należy przyjąć wartość 7.

8. Liczby punktów wyliczone w sposób określony powyżej zaokrągla się do liczby całkowitej, a następnie sumuje. Jeżeli otrzymana wartość wynosi:

≥ 25 punktów – las zalicza się do I kategorii zagrożenia pożarowego (zagrożenie duże),

16-24 punktów – las zalicza się do II kategorii zagrożenia pożarowego (zagrożenie średnie),

≤ 15 punktów – las zalicza się do III kategorii zagrożenia pożarowego (zagrożenie małe)

9. Kategorię zagrożenia pożarowego lasu ustala się dla obszaru nadleśnictwa lub parku narodowego w planie urządzenia lasu lub planie ochrony parku narodowego. Ponieważ dla Biebrzańskiego Parku Narodowego nie ustalono w ostatnich latach KZPL, stosowne wyliczenia wykonano dla lat 2012-2021.

10. Liczby punktów odpowiadające poszczególnym kryteriom wynoszą odpowiednio dla:

1) średniej liczby pożarów lasu w latach 2012-2021 przypadających na 10 km² powierzchni leśnej (0,096), przy czym uwzględniono tu zarówno pożary opisane w meldunkach, jako pożary lasu jak też te, które na podstawie współrzędnych geograficznych wystąpiły na obszarach leśnych – 5 punktów,

2) udziału procentowego powierzchni drzewostanów rosnących na siedliskach boru suchego, boru świeżego, boru mieszanego świeżego, boru wilgotnego, boru mieszanego wilgotnego i lasu łęgowego. W dostępnych danych brak jest informacji o udziale poszczególnych siedliskowych typów lasu. Według danych z roku 2015, które dotyczyły około 60% obecnej powierzchni leśnej udział ten wynosił 12,97% – 1 punkt,

3) średniej wilgotności względnej powietrza i procentowego udziału dni z wilgotnością ściółki mniejszą od 15% o godzinie 9 00 w latach 2017-2021 (77,6% i 8,6%) – 3 punkty,

4) średniej liczby mieszkańców przypadających na 0,01 km² powierzchni leśnej (przyjęto wartość średnią dla województwa podlaskiego) – 3 punkty.

Łączna liczba punktów za poszczególne kryteria wynosi 12, co oznacza że obszary leśne Parku powinny zostać zaliczone do III kategorii zagrożenia pożarowego lasu (zagrożenie małe).

Kategoria zagrożenia pożarowego lasu decyduje o dystrybucji środków finansowych na ochronę przeciwpożarową oraz o sposobie przygotowania lasu na wypadek pożaru, dotyczącym wykrywania pożarów, systemu łączności i alarmowania, gęstości dojazdów pożarowych

i punktów zaopatrzenia wodnego oraz wyposażenia w sprzęt gaśniczy.

11. Klasyfikacja palności ekosystemów leśnych

Podstawą do ustalenia klas palności drzewostanów były dane, dotyczące siedliskowych typów lasu i rodzajów pokrywy gleby, zgromadzone w roku bieżącym w związku z opracowywaniem przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Białymstoku planu ochrony ekosystemów leśnych. Do ustalenia klas palności dla ekosystemów leśnych zastosowano metodę klasyfikacji palności drzewostanów [1]. W trakcie prowadzonych prac w roku 2021 przez BULiGL, stwierdzono znaczny wzrost powierzchni leśnej, a jednocześnie nie dla wszystkich lasów wykonano prace taksacyjne, w związku z tym dla „nowych” obszarów leśnych nie są dostępne dane, dotyczące siedliskowego typu lasu, będącego podstawą do ustalenia klas palności. Dlatego dla tej części lasów zastosowano modyfikację zaproponowanej metody. Polegała ona na wykorzystaniu mapy klas pokrycia terenu wyróżnianych w programie CORINE Land Cover (CLC), według stanu na 2018 r. Dla obszarów leśnych objętych zewnętrzną granicą lasu, ale nie uwzględnionych w zasięgu drzewostanów z roku 2015, przypisano klasę uwzględniając klasy: 3.1.1 – Lasy liściaste, 3.1.2 – Lasy iglaste, 3.1.3 – Lasy mieszane oraz 3.2.4 Lasy i roślinność krzewiasta w trakcie zmian. Drzewostany pokrywające się z klasą CLC 3.1.1 zaliczono do klasy palności „C”, te należące do klasy CLC 3.1.2 do klasy palności „A”, a pozostałe (CLC 3.1.3, CLC 3.2.4, klasy pokrycia terenu CLC) do klasy palności „B”. Podobnie postąpiono z obszarami które według map rodzajów roślinności przekazanych w 2020 r. przez BbPN są lasami, a nie wykonano dla nich w 2021 roku prac taksacyjnych.

Według takiej zasady ustalono klasy palności dla całości obszaru zalesionego Parku.

Na obszarze BbPN przeważają drzewostany najniższej klasy palności „C” (72,2% powierzchni lasów oraz 23,1% ogólnej powierzchni), na drugim miejscu są drzewostany klasy „B” (18,9% powierzchni lasów oraz 5,7% powierzchni ogólnej). Drzewostany najwyższej klasy palności „A” stanowią zaledwie 8,9% powierzchni leśnej czyli tylko 2,7% ogólnej powierzchni Parku.

12. Klasyfikacja palności ekosystemów nieleśnych

Znacznie większe trudności wystąpiły przy ustalaniu klas palności dla lądowych ekosystemów nieleśnych, co wynikało z braku jakichkolwiek uznanych metod możliwych do zastosowania lub ich adaptowania do krajowych warunków. Niezbędne stało się

poszukiwanie nowego rozwiązania. Konsekwencją braku wyżej wspomnianych metod jest także brak przepisów prawnych, które regulowałyby w sposób szczegółowy zasady zabezpieczenia przeciwpożarowego ekosystemów nieleśnych, tak jak unormowane jest to w przypadku obszarów leśnych. W pierwszym etapie prac zaproponowano metodę klasyfikacji ekosystemów nieleśnych opartą o zależność udziału powierzchni zajmowanej przez poszczególne zagregowane typy roślinności i liczby pożarów, jakie na nich wystąpiły. Wartości te przedstawiono w tabeli 2, zawierającej także wskaźnik palności, będący ilorazem udziału procentowego liczby pożarów, jakie powstały w danym typie roślinności do udziału powierzchni pokrytej tym typem roślinności oraz zaproponowaną klasę palności. Wstępnie założono możliwość modyfikacji ustalonych w ten sposób klas palności dla zbiorowisk o największym obciążeniu ogniowym pokrywy gleby. Jednak wszystkie zbiorowiska, w których występuje paliwo „wysokie” zostały już wcześniej zaliczone do najwyższej klasy palności (klasa a).

Biorąc pod uwagę wartość wskaźnika palności dla ekosystemów leśnych, które w większości zaliczone są do klasy C przyjęto, że we wstępnej metodzie klasyfikacji ekosystemów nieleśnych powierzchnie zajęte przez typy roślinności o wskaźniku palności mniejszym od 0,5 zostaną zaliczone do klasy c (palność mała). Te zaś, dla których wskaźnik palności wynosi od 0,5 do 1,5 do klasy b (palność średnia). Natomiast do klasy a (palność duża) zostały zaliczone powierzchnie z typem roślinności o wskaźniku palności większym od 1,5.

Wśród ekosystemów nieleśnych największą powierzchnię zajmują te, które według wstępnej metody ich klasyfikowania zostały zaliczone do klasy a - (68,5% powierzchni ekosystemów nieleśnych i 47,2% powierzchni ogólnej Parku) następnie zaliczone do klasy b - (18,7% powierzchni ekosystemów nieleśnych i 12,6% powierzchni ogólnej Parku). Najmniejszy jest udział ekosystemów nieleśnych zaliczonych do klasy c - (12,7% powierzchni ekosystemów nieleśnych i 8,7% powierzchni ogólnej Parku).

13. Tabela: Udział powierzchni typów roślinności występowania pożarów oraz wskaźników palności i klasy palności.

Zagregowany typ roślinności	Powierzchnia [ha]	Udział powierzchni [%]	Liczba pożaró w	Udział liczby pożarów	Rodzaj paliwa
--------------------------------	-------------------	------------------------------	-----------------------	-----------------------------	------------------

				[%]	
Roślinność wodna	660,59	1,1	2	1,1	
Las	18150,28	30,4	15	7,9	
Zakrzewienia zwarte	1836,83	3,1	7	3,7	średnie
Zarośla brzozy niskiej	118,38	0,2		0	średnie
Szuwary właściwe	3517,59	5,9	19	10,1	wysokie
Szuwary trawiasto- ziołoroślowe	91,59	0,2	1	0,5	wysokie
Mozaika szuwarów i turzycowisk	1126,93	1,9	8	4,2	wysokie
Turzycowiska	9954,75	16,8	48	25,4	wysokie
Zbiorowiska mszysto-turzycowe	9326,90	15,7	46	24,3	wysokie
Mechowiska, mszary	3267,51	5,5	3	1,6	średnie
Łąki zmiennowilgotne	5433,22	8,9	12	6,4	średnie
Ziołorośla	991,59	1,7	6	3,2	średnie
Żyzne łąki wilgotne	530,83	0,9	4	2,1	niskie
Łąki świeże	219,52	0,4	2	1,1	niskie
Pastwiska	291,45	0,5	3	1,6	niskie
Suche murawy	370,01	0,6	1	0,5	niskie
Roślinność synantropijna przy zabudowie, ruderalna i wydepczykowa	88,21	0,1	1	0,5	niskie
Łąki intensywnie użytkowane	1896,66	3,2	11	5,8	niskie
Zbiorowiska pól	222,39	0,4		0	niskie

uprawnych					
Zbiorowiska porębowe i pogorzeliska	1346,82	2,3		0	średnie
Murawy zalewne	136,79	0,2		0	średnie
Zbiorowisko <i>Calamagrostis</i> <i>canescens</i>	143,71	0,2		0	średnie

14. Obszar całego Biebrzańskiego Parku Narodowego możemy podzielić na tereny leśne i nieleśne. Na podstawie opracowań wykonanych przez IBL w 2020 i 2021 roku las zajmuje 18150,28 ha i stanowi 30,4 % ogólnej powierzchni Parku. Pozostałą część stanowią ekosystemy nieleśne, które w przeważającej większości charakteryzują się dużym zagrożeniem pożarowym.

Trzeba podkreślić, iż zagrożenie pożarowe ekosystemów nieleśnych odznacza się dużą zmiennością zależną od pory roku a także od panujących warunków meteorologicznych. Największe zagrożenie pożarowe przypada na okres wiosenny, przed rozpoczęciem wegetacji i spada, osiągając swoje minimum, w okresie intensywnej wegetacji. Zagrożenie może wzrastać w okresie długotrwałej suszy kiedy to rośliny pozbawione są dostępu do wody. Na podstawie przeprowadzonych badań obszar Parku, który zajmują ekosystemy nieleśne, został sklasyfikowany na trzy modele paliw:

- Paliwo roślinności zielnej niskiej. Obciążenie ogniowe tego paliwa wynosi $0,5 \text{ kg/m}^2$, średnia wysokość wynosi 50 cm, natomiast gęstość objętościowa (pozorna) $1,0 \text{ kg/m}^3$. Obszary z tym typem paliwa stanowią około 6 % powierzchni Parku,
- Paliwo roślinności zielnej średniej. Obciążenie ogniowe tego paliwa wynosi 1 kg/m^2 , średnia wysokość wynosi 100 cm, natomiast gęstość objętościowa (pozorna) $1,0 \text{ kg/m}^3$. Obszary z tym typem paliwa stanowią około 18 % powierzchni Parku,
- Paliwo roślinności zielnej wysokiej. Obciążenie ogniowe tego paliwa wynosi $1,5 \text{ kg/m}^2$, średnia wysokość wynosi 200 cm, natomiast gęstość objętościowa (pozorna) $0,75 \text{ kg/m}^3$. Obszary z tym typem paliwa stanowią około 40 % powierzchni Parku.

Na podstawie Polskiej Normy PN-B-02852 dotyczącej obliczania gęstości obciążenia ogniowego możemy przyjąć, iż ciepło spalania (Q_{dt}) dla paliwa opisanego powyżej jest podobne do ciepła spalania siana lub słomy i wynosi 15 MJ/kg .

15. Biorąc pod uwagę zaliczenie lasów Biebrzańskiego Parku Narodowego do III (najniższej) kategorii zagrożenia pożarowego lasu oraz fakt, że ponad połowę obszaru Parku zajmują ekosystemy leśne i nieleśne, odznaczające się dużą palnością, rekomenduje się traktowanie całego Biebrzańskiego Parku Narodowego, jako obszaru o II - średnim zagrożeniu pożarowym.

DYREKTOR

Artur Wiatr